

Handläggare
Christina Koistinen
Telefon: 0850812196

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
23 april 2020

Remiss av Nya riktlinjer för handläggning och dokumentation av ärenden gällande barn och unga inom individ- och familjeomsorg

Svar på remiss från kommunstyrelsen KS 2020/255

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Ny lagstiftning och föreskrifter har trätt i kraft inom flera delar av området barn och unga inom individ- och familjeomsorgen. Socialstyrelsen har också gett ut nya vägledningar och handläggningsstöd som påverkar arbetet med barn och unga. Utifrån detta finns ett behov att uppdatera Stockholms stads riktlinjer så att de överensstämmer med det aktuella regelverket. Förvaltningen ställer sig i stort positiv till förslaget gällande reviderade riktlinjer och har synpunkter på förslaget och önskemål om förtydliganden. Den nya strukturen bedöms kunna göra det enklare att hitta hänvisningar till föreskrifter och råd.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet ”Nya riktlinjer för handläggning och dokumentation av ärenden gällande barn och unga inom individ- och familjeomsorg” till Södermalms stadsdelsnämnd för yttrande senast den 24 april 2020.

Ärendet har remitterats till samtliga stadsdelsnämnder, stadsledningskontoret, Region Stockholm, Barnrättsbyrån, BRIS, Polisregion Stockholm med flera.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i stadsdelsdirektörens stab i samarbete med sociala avdelningen. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen, pensionärsrådet och i rådet för funktionshindersfrågor den 14 april 2020.

Ärendet

Förslaget till nya riktlinjer för handläggning och dokumentation av ärenden gällande barn och unga inom individ- och familjeomsorgen har uppdaterats i enlighet med nya regelverk och rekommendationer. Ny lagstiftning och föreskrifter har trätt i kraft inom flera delar av området. Utifrån detta finns ett behov att uppdatera stadens riktlinjer så att de överensstämmer med det aktuella regelverket. Socialförvaltningen fick i budget 2019 i uppdrag att göra en översyn av riktlinjerna.

Ändringarna i regelverken och rekommendationerna rör bland annat omedelbart omhändertagande enligt lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), unga lagöverträdare, ensamkommande barn och unga samt stöd och hjälp vid spelmissbruk och spelberoende. Socialstyrelsen har också reviderat och utvecklat arbetssättet Barns behov i centrum (BBIC) som används i staden.

I förslaget till nya riktlinjer har strukturen setts över för att förenkla för läsaren och det finns nu tydligare hänvisningar till bland annat Socialstyrelsens föreskrifter, allmänna råd och handböcker.

Riktlinjerna i korthet

Riktlinjerna är indelade i sex avsnitt. Det första är en inledning med bland annat begreppsförklaringar, ansvarsfördelning i staden med mera. Avsnittet därefter handlar om barnets rätt. Där tas bland annat upp att barnkonventionen nu som gällande lag är tillämplig på alla rättsområden och ensam kan läggas till grund för myndigheters beslut.

Nästa avsnitt handlar om samverkan mellan myndigheter och organisationer och att stadsdelsnämnden ska bygga upp en strukturerad samverkan med förskola, skola, hälso- och sjukvård samt polis. När den enskilde har behov av insatser både från socialtjänsten och hälso- och sjukvården ska kommunen tillsammans med regionen upprätta en samordnad individuell plan, en så kallad SIP. I Stockholms stad gäller att även insatser från skolan kan inräknas.

Därefter kommer ett avsnitt som handlar om rådgivning och biståndsbedömda insatser. Ärenden avseende barn- och unga inom socialtjänsten innefattar i princip alltid myndighetsutövning. Utanför begreppet ärendehandläggning och myndighetsutövning sorterar det som kallas information, rådgivning, stöd och service. I rådgivande, stödjande och upplysande verksamhet kan det

uppkomma behov av utredning eller biståndsbedömda insatser enligt Socialtjänstlagen och de regler som gäller för ärendehandläggning ska då följas.

Nästa avsnitt i riktlinjerna handlar om utredningsprocessen. Socialtjänsten har en lagstadgad skyldighet att utreda misstänkta missförhållanden och ska få fram ett allsidigt och tillförlitligt underlag för nämndens beslut. Utredningen ska bedrivas skyndsamt.

Sista avsnittet beskriver handläggning av ärenden som rör unga lagöverträdare. Principen om unga lagöverträdare gäller särskilt för åldersgruppen 15-17 år, men även för åldersgruppen 18-20 år. Lagstiftaren anser att det inte är tillräckligt att fokusera på de brottsliga gärningarna som sådana, utan hela den unges situation måste tas hänsyn till.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig i stort positiv till förslaget gällande reviderade riktlinjer för handläggning och dokumentation av ärenden gällande barn och unga inom individ- och familjeomsorgen. Den nya strukturen bedöms kunna göra det enklare att hitta hänvisningar till föreskrifter och råd.

Förvaltningen har synpunkter på förslaget och önskemål om förtydliganden enligt nedan:

- Samverkan med utbildningsnämnden, sidan 16

När en elev stängs av från grundskolan står det i riktlinjerna att socialnämnden ska informeras. Det borde omnämnas som ”anmälan” istället för ”information”. Det är mer klagande om det står anmälan än information. ”Information” används mellan socialtjänstens verksamheter.

Det kan utvecklas vad som avses med att socialtjänsten ska ”ge snabbt stöd och kompensatoriska åtgärder” när en elev stängts av från grundskolan. Skolan har ett långtgående ansvar för att anpassa skolgången och att göra åtgärdsplaner.

Det kan också skrivas in att när en elev är i behov av fristående skola med behandling så ska vårdnadshavaren ansöka om behandlingsdelen som en biståndsinsats från stadsdelsförvaltningen. Sådan insats kan ges inom stadsdelsförvaltningens egna verksamheter som bedriver öppenvård, om de kan anses som likvärdiga och kan anses tillgodose behovet av behandling.

- Erbjudande om service, sidan 23

Det är bra att det är förtydligat att en kort utredning kan göras och att en insats kan beviljas om familjen är motiverad att ta emot hjälp. Familjen kan hänvisas till råd och stöd utan föregående utredning och beslut om bistånd, om det står helt klart att det är föräldrarna som stödet ska riktas till och den mottagande socialsekreteraren har utslutit att barnet är i behov av stöd eller skydd.

I riktlinjerna bör också jämställdhetsperspektivet lyftas fram. Det är viktigt att uppmärksamma att flickor och pojkar kan ha olika uttryck för normbrytande beteende.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Ann-Christine Jenvén
Stadsdelsdirektör

Maria Klemets Hellberg
Avdelningschef

Bilaga

Förslag till nya riktlinjer för handläggning och dokumentation av ärenden gällande barn och unga inom individ- och familjeomsorgen

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Jenvén, Stadsdelsdirektör	2020-04-02
Maria Klemets Hellberg, Avdelningschef	2020-04-02